

Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji

242190

Inna nazwa zawodu: rewident, kontroler, audytor

Zadania i czynności

Rewident bankowy sprawdza (kontroluje, bada) zgodność działania banku lub jego komórki organizacyjnej z ogólnie obowiązującymi aktami prawnymi oraz zasadami ustalonymi przez władze banku (np. statut, przepisy wewnętrzne, strategie itp.). Jeśli bank jest duży, wówczas kontrola może dotyczyć jego wewnętrznych komórek (jednostek) organizacyjnych, tj. oddziałów, wydziałów, biur, departamentów itp. W mniejszych bankach kontrola obejmuje całości działań, zadań i przedsięwzięć banku oraz ich wyniki. Rewident bankowy musi dobrze znać cały bank i wszystkie jego zadania, gdyż jego praca dotyczy całej problematyki banku. W bankach są także komórki wysoce wyspecjalizowane, np. telekomunikacyjne czy informatyczne. Aby rewident bankowy mógł kontrolować pracę takich komórek, jest pożądane, by dobrze się orientował w danej dziedzinie i miał specjalistyczne wykształcenie (np. był informatykiem czy specjalistą w dziedzinie telekomunikacji). Informacje zebrane w czasie kontroli rewident przekazuje władzom banku (jednostki organizacyjnej), które na ich podstawie dokonują oceny jakości i efektywności pracy oraz bezpieczeństwa działalności banku. Kontrola polega na starannym i wnikliwym badaniu dokumentacji, którą posługuje się bank lub jego jednostka organizacyjna. Rewident prowadzi również rozmowy z kierownictwem kontrolowanej jednostki organizacyjnej i jej pracownikami, które służą zdobyciu dodatkowych informacji i pozwalają uzyskać pełny obraz funkcjonowania tej jednostki. Oto najważniejsze zadania rewidenta bankowego: ocena i rozpoznanie występującego ryzyka i zagrożeń dotyczących poszczególnych obszarów działalności banku; opiniowanie przepisów wewnętrznych pod względem bezpieczeństwa operacji bankowych, by ryzyko ze strony banku było jak najmniejsze; udzielanie wskazówek odnośnie poprawy jakości pracy całej kontrolowanej jednostki; kontrola jakości i organizacji pracy na poszczególnych stanowiskach; dbanie o bezpieczeństwo aktywów banku oraz zapewnienie stałej kontroli nad pasywami; zapewnienie prawidłowości sporządzania informacji finansowych (sprawozdawczość) i przestrzegania terminów ich dostarczania. Do obowiązków rewidenta bankowego należy ponadto udzielanie porad i wskazówek kierownictwu kontrolowanej jednostki organizacyjnej i jej pracownikom. Służą temu rozmowy, które rewident prowadzi już po zakończeniu kontroli. Udziela on także porad i konsultacji rewidentom pracującym w innych komórkach (jednostkach) banku, zwłaszcza w oddziałach. Kontrole prowadzone są okresowo, na polecenie zarządu banku. Zarząd zwykle wskazuje, którą komórkę banku należy skontrolować. W wyniku przeprowadzonej kontroli rewident sporządza dla zarządu banku protokół i sprawozdanie z przebiegu kontroli, wraz z wnioskami i zaleceniami pokontrolnymi. W protokole wyszczególnione są sprawy (zagadnienia) będące przedmiotem kontroli, stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz ewentualnie przyczyny ich powstania. Zalecenia pokontrolne kierowane są zarówno do kontrolowanych jednostek, jak i innych komórek banku, niekoniecznie objętych daną kontrolą.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy Rewident bankowy pracuje w pomieszczeniach biurowych, na ogół dobrze wyposażonych w potrzebny sprzęt, tj. meble biurowe oraz aparaturę - telefon, fax, kopiarkę do dokumentów i komputer. Pomieszczenia biurowe w bankach mają zwykle dobre oświetlenie i wentylację, a często również klimatyzację. Wykonywanie zawodu rewidenta bankowego wiąże się z pracą głównie siedzącą.

Ponieważ podstawową czynnością jest czytanie dokumentów oraz śledzenie danych na ekranie komputera, rewident w pewnym stopniu jest narażony na działanie promieniowania elektromagnetycznego oraz choroby oczu. Warunki społeczne Rewident bankowy pracuje przede wszystkim w zespole. Nawet jeśli sam (indywidualnie) analizuje poszczególne partie dokumentów, jednak całość materiału omawia i opracowuje wspólnie z dwoma lub trzema osobami, które wraz z nim biorą udział w rewizji. W takiej pracy niezbędna jest stała wymiana spostrzeżeń, uwag i informacji i wzajemne konsultowania się. Podczas kontroli rewident rozmawia często nie tylko z kolegami z zespołu, ale także z kierownictwem badanej komórki organizacyjnej banku oraz z jej pracownikami. W ten sposób gromadzi dodatkowe informacje, a także sam udziela porad i wskazówek. Ponieważ podstawowym zadaniem rewidenta jest wyszukiwanie i wskazywanie błędów w cudzej pracy, a następnie powiadamianie o tym wyższych i najwyższych przełożonych, rozmowy te dość często mają nieprzyjemny charakter, co naraża rewidenta na konflikty i stres. Kontrola w komórce organizacyjnej, której efektem jest wykrycie błędów czy braków, pociąga za sobą niemiłe konsekwencje dla kierownictwa komórki i jej pracowników, toteż zdarza się, że rewident nie jest osobą entuzjastycznie witaną, a jego obecność budzi niepokój i obawy. Rewidenci zdają sobie z tego sprawę i ta świadomość bywa w ich pracy czynnikiem psychicznie obciążającym. Warunki organizacyjne Rewident bankowy pracuje w stałych godzinach, zwykle odpowiadających godzinom pracy kontrolowanej jednostki organizacyjnej banku. Praca trwa 8 godzin dziennie. W wyjątkowych przypadkach pracuje także w dni wolne od pracy, tj. w sobotę lub niedzielę, lecz wówczas jest dodatkowo wynagradzany. Dość często musi wyjeżdżać do innych miast i przebywać tam tak długo, jak długo trwa kontrola oddziałów terenowych banku. Często także porusza się w obrębie miasta, zwłaszcza wówczas, gdy poszczególne komórki organizacyjne banku nie znajdują się w jednym budynku, lecz są rozmieszczone w różnych dzielnicach. Praca rewidenta podlega tylko ogólnemu nadzorowi - określa się rodzaj, miejsce i termin kontroli, natomiast pozostawia mu się dużą samodzielność i możliwość wykazania inicjatywy i podążania za intuicją. Zwierzchnik wyznacza cele, zadania i kierunki, ale np. kolejność wykonywanych czynności, prowadzonych rozmów czy analizy dokumentów rewident ustala sam bądź w porozumieniu z pozostałymi członkami zespołu kontrolującego.

Wymagania psychologiczne

Charakter pracy rewidenta bankowego sprawia, iż przy jej wykonywaniu niezbędna jest umiejętność koncentracji uwagi przez dłuższy czas, a także cierpliwość i wytrwałość. Badając dokumenty, rewident musi wykazać się spostrzegawczością, wnikliwością i dociekliwością; musi umieć zwracać uwagę na szczegóły. Aby kontrola była staranna i dokładna, konieczna jest bardzo uważna i wnikliwa analiza przedłożonej dokumentacji, a także swoboda w operowaniu liczbami. Od rewidenta bankowego oczekuje się zdolności do logicznego rozumowania, kojarzenia faktów i wyciągania przemyślanych wniosków. Pożądana jest również inicjatywa, zwłaszcza w wyszukiwaniu ukrytych problemów, które mogą występować w kontrolowanej jednostce organizacyjnej banku. Ponieważ efektem końcowym pracy rewidenta bankowego jest protokół pokontrolny i raport dla zarządu banku, musi on posiadać umiejętność swobodnego formułowania myśli na piśmie tak, by protokół był zwięzły, rzeczowy, jasny i zwarty. Rewident bankowy często prowadzi rozmowy, powinien zatem mieć łatwość nawiązywania kontaktu oraz umiejętność takiego prowadzenia rozmów, by uzyskać spostrzeżenia, zalecenia i rady. Rozmowy te, zwłaszcza z kierownictwem kontrolowanej komórki organizacyjnej, bywają trudne, gdyż rewident wskazuje ewentualne błędy i ich skutki. Takie sytuacje wymagają panowania nad emocjami, spokoju i wykazania stanowczości, a jednocześnie taktu i uprzejmości. Rewident musi być niezależny i obiektywny w swoich opiniach i ocenach; nie może ulegać wpływom lub sugestiom osób

zainteresowanych. Ponieważ rewident przeważnie pracuje w zespole, powinien umieć współpracować z kolegami-rewidentami: wspierać ich swoją wiedzą, doświadczeniem, dzielić się spostrzeżeniami. Musi także umieć sam zwracać się do nich (lub do przełożonego) z prośbą o radę, konsultację, gdy natyka się na problem, z którym jest mu trudno sobie poradzić. Jest niezbędne, by rewident bankowy rozwijał swoje umiejętności zawodowe - uczył się i poszerzał wiedzę o banku. W pracy powinna towarzyszyć mu świadomość odpowiedzialności etycznej i zawodowej - starannie i wnikliwie przeprowadzona kontrola pozwala na wskazanie słabych stron danej komórki organizacyjnej, dzięki czemu można poprawić jakość i wydajność jej pracy. W szczególnych przypadkach skutecznie przeprowadzona kontrola umożliwia wykrycie błędów lub nieprawidłowości na tyle wcześnie, by bank nie poniósł z ich powodu strat finansowych.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca rewidenta bankowego zaliczana jest do bardzo lekkich. Potrzebny jest mu przede wszystkim dobry wzrok, gdyż stale ma do czynienia z dokumentami, często zapisanymi drobnym drukiem. Musi również odczytywać dane z ekranu komputera. Rewident bankowy powinien być na tyle sprawny ruchowo, by swobodnie poruszać się po mieście, a także podróżować do innych miast. Niewielki niedosłuch nie jest przeszkodą w wykonywaniu zawodu.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Wymagana jest wiedza teoretyczna i praktyczna oraz wykształcenie minimum średnie. Pożądane jest wykształcenie wyższe w dziedzinie ekonomii lub prawa (ze specjalizacją w prawie bankowym czy handlowym), ale także techniczne lub informatyczne. Wykształcenie potrzebne do wykonywania zawodu rewidenta bankowego można zdobyć w liceach i technikach ekonomicznych (np. Liceum Ekonomiczne nr 1 im. M. Kopernika w Warszawie, ul. Stawki 4), policealnych szkołach biznesu (np. Prywatna Szkoła Biznesu "OLYMPUS" w Warszawie, ul. Wolność 2) oraz na odpowiednich wydziałach uczelni wyższych (Szkoła Główna Handlowa, Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu). Pożądane jest doświadczenie w pracy o podobnym charakterze, najlepiej w bankowości, gdyż wówczas osoba, która wybrała tę specjalność, zna już dokumentację bankową oraz stosowane w bankach procedury. W pracy rewidenta bankowego przydaje się znajomość języków obcych, nawet bierna (tj. czytanie i rozumienie), zwłaszcza języka angielskiego (ze względu na dokumentację bankową, np. rozliczenia zagraniczne). Wskazana jest także umiejętność posługiwania się komputerem. Rewident może poszerzać wiedzę na kursach i szkoleniach o bardzo różnorodnej tematyce związanej z funkcjonowaniem banku. Szkolenia odbywają się nie tylko w kraju, ale również za granicą (w bankach lub specjalistycznych firmach).

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W tym zawodzie są duże możliwości awansu. Rewident, który wnikliwie i sumiennie wykonuje swoje obowiązki, a przede wszystkim wykazuje inicjatywę i poszerza wiedzę, ma szanse osiągać coraz wyższe szczeble w strukturze bankowej: zaczynając od stanowiska inspektora może awansować na stanowisko eksperta, naczelnika wydziału, dyrektora departamentu aż do stanowisk w najwyższych władzach banku.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Aby znaleźć zatrudnienie na stanowisku rewidenta bankowego, trzeba mieć doświadczenie wyniesione z pracy w bankowości lub w dziedzinie pokrewnej (np. w księgowości), tak więc nie przyjmuje się do tego zawodu, lub czyni się to wyjątkowo, ludzi bezpośrednio po szkole lub po studiach. Największe szanse podjęcia pracy rewidenta mają osoby, które przekroczyły 30 rok życia i już przepracowały kilka lat. Inaczej niż w innych zawodach, chętnie zatrudnia się kandydatów w wieku 40-50 lat, pod warunkiem, że dysponują odpowiednią wiedzą, są gotowi do dość częstych

wyjazdów poza miejsce zamieszkania, a ogólny stan ich zdrowia jest dobry.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

inspektor kontroli skarbowej kontroler obrotu pieniężnego inspektor budowlany
inspektor kontroli i usług inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy detektyw

Polecana literatura

Sanders A ., Kontrola wewnętrzna w bankach, Warszawa 1995. Gazeta Bankowa -
czasopismo Prasa ekonomiczna